

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko izdara grozījumus Direktīvā 1998/26/EK, 2002/87/EK, 2003/6/EK, 2003/41/EK, 2003/71/EK, 2004/39/EK, 2004/109/EK, 2005/60/EK, 2006/48/EK, 2006/49/EK un 2009/65/EK attiecībā uz Eiropas Banku iestādes, Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju iestādes un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes pilnvarām"

COM(2009) 576 galīgā redakcija – 2009/0161 (COD)

(2010/C 354/20)

Vienīgais ziņotājs: **ROBYNS DE SCHNEIDAUER** kgs

Padome saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 262. pantu 2009. gada 25. novembrī nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

"Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko izdara grozījumus Direktīvā 1998/26/EK, 2002/87/EK, 2003/6/EK, 2003/41/EK, 2003/71/EK, 2004/39/EK, 2004/109/EK, 2005/60/EK, 2006/48/EK, 2006/49/EK un 2009/65/EK attiecībā uz Eiropas Banku iestādes, Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju iestādes un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes pilnvarām"

COM(2009) 576 galīgā redakcija – 2009/0161 (COD).

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Ekonomikas un monetārās savienības, ekonomiskās un sociālās kohēzijas specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2010. gada 3. martā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 461. plenārajā sesijā, kas notika 2010. gada 17. un 18. martā (18. marta sēdē), ar 115 balsīm par un 1 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi.

1.1. EESK uzskata, ka krīze ir iemesls, lai steidzami īstenotu nozīmīgu uzraudzības sistēmas reformu. Šīs reformas mērķis ir novērst gan atsevišķus incidentus, gan plašāka apmēra krīzes, un tās pārvarēt. Lai to panāktu, ir jābalstās uz Kopienas līmenī noteiktajām pamatnostādnēm un stabilas Kopienas sistēmas saikni ar līdzīgām sistēmām citās valstīs.

1.2. EESK pauž nožēlu, ka tirgus piekļuves nosacījumu un piesardzības prasību nepilnīga saskaņošana joprojām pieļauj regulējuma arbitrāžu un rada konkurences traucējumus. Lai nodrošinātu interešu kopību Eiropas Ekonomikas zonā, minētās prasības ir jāsaskaņo, pamatojoties uz finanšu tirgu dalībnieku stabilitāti, riska pārvaldību un sabiedrības informēšanas kvalitāti. Papildus iepriekšminētajam pastāvīga uzmanība jāvelta uzraudzītāju kvalifikācijai, balstoties, piemēram, uz savstarpējo sadarbību.

1.3. Tādēļ EESK atbalsta Komisijas darbību, lai nodrošinātu nozaru uzraudzības iestādēm pilnvaras noteikt kopīgus tehniskus standartus un izšķirt strīdus starp valstu iestādēm. Komiteja atbalsta kontroles iestāžu savstarpējo attiecību virzību uz iespējamo strīdu koleģiālu izšķiršanu attiecībā uz praksi, ko tās

piemēro darbības jomās, kurās ir paredzēti kopīgi lēmumu pieņemšanas procesi. Komiteja piekrīt Komisijai, ka ir skaidri jānošķir tehniskie aspekti, no vienas puses, un politiskie aspekti, kas ir politiski pilnvarotu Kopienas iestāžu pārziņā, no otras puses.

1.4. EESK aicina Komisiju mērķtiecīgāk īstenot tās darba programmā paredzētos pasākumus, lai pabeigtu uzsāktās reformas vērtspapīru nozarē piemērojamo tehnisko standartu jomā, kā arī saistībā ar gaidāmajām direktīvām apdrošināšanas un fondēto pensiju jomā.

2. Pamatojums.

2.1. Eiropas Komisija 2009. gada 26. oktobrī nāca klajā ar priekšlikumu direktīvai *Omnibus I*, ar kuru paredzēts grozīt vairākas direktīvas par finanšu pakalpojumu darbībām, proti, direktīvas par kapitāla prasībām, finanšu konglomerātiem, fondētajām pensijām, tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, finanšu instrumentu tirgu, prospektiem, norēķinu galīgumu, pārredzamību, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un ieguldījumu fondiem.

2.2. Komisija izvirzījusi par mērķi sabiedrības aizsardzību, finanšu stabilitāti un vienotā tirgus darbības uzlabošanu, jo valstu uzraudzības sistēmas, pat ja tās ir daļēji saskaņotas, nevar nodrošināt šo mērķu īstenošanu.

2.3. Lai šos mērķus sasniegtu, ir jānosaka normatīvajos aktos paredzētās pilnvaru jomas, lai varētu izveidot minētās iestādes, pārveidojot esošās Eiropas uzraudzības komitejas. Saskaņotības nodrošināšanas nolūkā priekšlikums direktīvai, ar ko izdara grozījumus, ļaus ieviest vēlāmās izmaiņas pašreizējos tiesību aktos.

2.4. Šis priekšlikums pilnībā atbilst Komisijas politikai, kas izstrādāta pēc *Jacques de Larosière* kga vadītās augsta līmeņa ekspertu grupas ziņojuma secinājumu analīzes, lai izveidotu efektīvāku, integrētāku un ilgtspējīgāku Eiropas uzraudzības sistēmu. Saskaņā ar Komisijas 2009. gada maija paziņojumu minētajā sistēmā būtu jāiekļauj Eiropas sistēmisko risku komiteju, kas veiktu makroekonomisko uzraudzību un noteiktu riska faktorus, kas var apdraudēt finanšu stabilitāti, kā arī Eiropas Finanšu uzraudzības sistēmu, kuru veidotu valstu finanšu uzraudzības iestāžu tīkls, kas cieši sadarbotos ar jaunajām Eiropas uzraudzības iestādēm.

2.5. Minētās iestādes būtu jāizraugās no trim "3. līmeņa" uzraudzības komitejām lēmumu pieņemšanas procesā, kas nosaukts profesora *Lamfalussy* vārdā, un kuru kompetences jomā attiecīgi būtu banku darbība, apdrošināšana, fondētās pensijas un finanšu tirgi.

2.6. Lai ieviestu Eiropā saskaņotāku finanšu noteikumu kopumu, Komisijas 2009. gada maija paziņojumā par tematu "Eiropas finanšu uzraudzība" ⁽¹⁾ tika izvirzīts mērķis dot iestādēm iespēju izstrādāt tehnisko standartu projektus un veicināt ar mikrouzraudzību saistītas informācijas apmaiņu.

2.7. Izskatāmajā priekšlikumā ietverti trīs galvenie aspekti, proti, tajā noteikta tehniska rakstura standartu piemērošanas joma (līdzekļi, metodes, statistika, veidlapas u. c.) saskaņotākas uzraudzības nodrošināšanai; Komisijai vēlāk būs jāapstiprina šie standarti.

2.8. Priekšlikumā paredzēts, ka minētās iestādes ir tiesīgas atrisināt strīdus starp valstu iestādēm gadījumos, kad nepieciešama sadarbība, kopīgām interesēm gūstot pārsvaru pār valstu interesēm, un kad pirms saistoša lēmuma pieņemšanas vajadzīga saskaņošana.

2.9. Visbeidzot, priekšlikumā paredzēti informācijas apmaiņas kanāli, kas dod iespēju bez juridiskiem šķēršļiem

vienoties par kopēju doktrīnu, īpaši attiecībās starp valstu iestādēm un jaunajām Eiropas iestādēm.

2.10. Šīm jaunizveidotajām Eiropas iestādēm vajadzētu būt pilnvarotām sadarboties ar atbilstoša līmeņa iestādēm trešās valstīs, publicēt atzinumus par tādiem jautājumiem kā piesardzīga pieeja pārrobežu apvienošanās un pārņemšanas darījumos, kā arī sagatavot Kopienas sarakstus par atzītiem finanšu jomas dalībniekiem.

3. Vispārīgas piezīmes.

3.1. Arī šis EESK atzinums veltīts tematikai, kas apskatīta pēc 2007.-2008. gada finanšu krīzes pieņemtajos atzinumos, proti, atzinumā par *Larosière* grupas ziņojumu ⁽²⁾ un par makro- un mikrouzraudzību. Lai arī par minētās krīzes tiešajiem un galvenajiem iemesliem varētu uzskatīt ASV finanšu sistēmas nepilnības, krīze parādīja arī Eiropas uzraudzības sistēmu trūkumus un būtiskas atšķirības starp tām. Komiteja izsaka nožēlu, ka ne krīzes, ne arī iepriekšējā pieredze (piemēram, *Equitable Life* lieta) netika pietiekami ņemta vērā, lai jau agrāk uzsāktu vajadzīgās reformas.

3.2. Problēmas, ar ko saskārušies finanšu iestāžu, kas veic pārrobežu darījumus, klienti, apdraud patērētāju uzticēšanos vienotajam tirgum.

3.3. Jauno iestāžu rīcībā jābūt strukturām, lai konsultētos ar attiecīgo nozaru profesionāļiem, arodbiedrību organizācijām, finanšu pakalpojumu lietotājiem, un tām jāveido dialogs ar EESK, kas pārstāv pilsonisko sabiedrību.

3.4. EESK uzsver triju jauno struktūru tehnisko raksturu. Neatkarīgo iestāžu statusam arī turpmāk jābūt pakļautam Komisijas un pēdējā instancē – Eiropas Parlamenta politiskajai kompetencei.

3.5. EESK norāda, ka tām finanšu iestādēm, kas darbojas vairākās dalībvalstīs, būtu plašāk jāsaņāho uzraudzības prakse. Komiteja īpašu uzmanību vērs uz to, ka ierosinātā sistēma pati par sevi nerada nekādus jaunus ierobežojumus finanšu jomas dalībniekiem, ja izmaksas tiek novirzītas uz patērētājiem, izņemot gadījumus, kad saskaņošanas pasākumi attiecas uz valstīm, kas izmantojušas regulējuma arbitražu un konkurences traucējumus.

3.6. EESK atbalsta labāka regulējuma principa iekļaušanu ierosinātajā shēmā, jau pasākumu izstrādes sākumposmā

⁽¹⁾ COM(2009) 252 galīgā redakcija.

⁽²⁾ OV C 318, 23.12.2009., 57. lpp.

izmantojot sabiedrisko apspriešanu un izstrādājot ietekmes novērtējumu. Komiteja arī atzinīgi vērtē, ka Komisija iecerējusi veicināt šo pasākumu elastīgumu un to īstenošanu.

3.7. Ņemot vērā triju jauno iestāžu koleģiālo raksturu, Komiteja atbalsta līdzsvarotību starp dažādām valstu iestādēm strīdus

gadījumā. EESK uzskata, ka koleģialitāte izpaužas valstu iestāžu kopīgu lēmumu pieņemšanā neatkarīgi no tirgus apmēra un tirgus dalībnieku darbības ārpus to izcelsmes valsts.

Briselē, 2010. gada 18. martā

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs*

Mario SEPI
